

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 12 Mart 2011
Sayı: 14802

18678

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Orman Bakanı Sayın Veysel Eroğlu tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini arz ederim.
Saygılarımla.

Dr. Tansel BARIŞ
Kırklareli Milletvekili
Çevre Komisyonu Üyesi

17.7.2008 günlü, 26939 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'nin geçici 3. maddesi uyarınca 7.2.1993 tarihinden önce yetkili mercilerden izin, ruhsat veya onay ya da kamulaştırma kararı alınmış veya yatırım programına alınmış veya mevzi imar planları onaylanmış projeler Çevresel Etki Değerlendirmesi uygulamasından muaf tutulmuşlardır.

17.7.2008 günlü, 26939 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, "Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'nin geçici 3. maddesinin yürütmesinin durdurulması talebi ile TMMOB Çevre Mühendisleri Odası'nın Danıştay 6. Dairesi'nin 2008/8899 E. Sayısına kayıtlı dosyasında dava konusu edilmiş ancak yürütmeyi durdurma talebi 6. Daire'ce reddedilmiş, karara davacı TMMOB Çevre Mühendisleri Odası tarafından yapılan itiraz Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 7.10.2010 tarih ve 2010/968 İtiraz nolu kararı ile kaldırılarak geçici 3. maddenin yürütmesi durdurulmuştur.

Anayasa'nın 56. maddesinin birinci ve ikinci fıkrasında "Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir." hükmü yer almaktadır. Çevre Kanunu'nun 10.maddesinde ise "Gerçekleştirmeyi plânladıkları faaliyetleri sonucu çevre sorunlarına yol açabilecek kurum, kuruluş ve işletmeler, Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu veya proje tanıtım dosyası hazırlamakla yükümlüdürler. Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Kararı veya Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı alınmadıkça bu projelerle ilgili onay, izin, teşvik, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez; proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez" hükmü bulunmaktadır.

Kaldı ki, yakın geçmişte yürürlüğe giren (7/5/2004) Anayasa 90.maddesine 5170 / 7 no lu kanunla eklenen maddeye göre; "Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası antlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası antlaşma hükümleri dikkate alınır" hükmü bulunmaktadır. Bilindiği gibi, Anayasanın 56 ve 63.maddeleri "temel haklar ve ödevler" bölümünde düzenlenmiş ve "çevre hakkı" yeni kuşak haklarından olup, temel hak ve özgürlüklere ilişkin sözleşmeler kapsamında mütalaa edilmektedir.

Yukarıda sunulan Anayasanın 90/5.maddesine göre Türkiye'yi bağlayan çevre ve doğa koruma sözleşmelerinde doğayı etkileyecek büyük projeler ve faaliyetler için projenin 7 Şubat 1993 tarihinden önce yatırım programına alınmış olması durumunda bile muafiyet uygulanmayacağı hususu aşikârdır. Kamu gücü tarafından, ÇED yaptırma ve halkın onayını alma yükümlülüğü mevcuttur.

Bu durumda kamuoyunda geniş yer alan ve halkı tedirgin eden Ilısu Barajı, Akkuyu Nükleer Santrali, 3.Köprü, Gebze-Orhangazi-Izmir Otobanı projelerinin ÇED Muafiyeti Danıştay'ın ilgili kararı gereği kalkmıştır.

Buna göre,

1) 17.07.2008 günlü, 26939 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'nin geçici 3. Maddesi gereği hangi projelere muafiyet verilmiştir? Bu projelerin isimleri nelerdir?

2) 07.02.1993 tarihinden önce uygulama projeleri onaylanmış projeler nelerdir?

3) Çevre mevzuatı ve ilgili diğer mevzuat uyarınca yetkili mercilerden izin, ruhsat, onay veya kamulaştırma kararı alınmış projeler var mıdır? Varsa bu projeler nelerdir?

4) Yatırım programına alınmış projeler var mıdır? Var ise bu projeler hangileridir?

5) Mevzi imar planları onaylanmış projeler var mıdır? Var ise bu projeler hangileridir?

6) Muafiyeti kalkan projelerden olan 3. Boğaz Köprüsü, Akkuyu Nükleer Santrali, Ilısu Barajı, Gebze-Orhangazi-Izmir Otobanı ile ilgili süreç nasıl işlemektedir? Bu projelere dair Çevre ve Orman Bakanlığı'na herhangi bir ÇED başvurusu yapılmış mıdır?